

СТВОРЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ СТАЛОГО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ.

В.І. Лисиця, С.О. Зайцева.

Сумський державний університет, м. Суми

Вступ. На сьогоднішній день питання про проблеми енергозбереження є дуже актуальними як для України так і для всього світу. В умовах ринкової економіки, політичної нестабільності, світової фінансової та екологічної кризи, Україні необхідний стратегічний план для сталого розвитку, зокрема у розрізі енергоефективного використання ресурсів та енергозбереження.

Однак, на жаль, сучасні реалії з питань сталого розвитку свідчать про те, що в Україні поки що не існує єдиного підходу до перспективного та сталого розвитку в цілому. Нам необхідний єдиний діючий механізм стимулювання стабільного розвитку в цілому, і розвитку регіонів зокрема.

Наукові дослідження з проблемних питань сталого розвитку ведуться в Україні вже досить давно. Це питання вивчали такі провідні вітчизняні вчені як Білорус О.Г [1], Борщук Є.М [2], Шостак Л.Б [3] та інші. Існує також нормативна база, зокрема Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [4]. Але більшість з цих досліджень та нормативних законодавчих актів орієнтовані саме на підтримання депресивних територій країни за рахунок інших регіонів чи ресурсів. Більшість досліджень відображають фактичний стан речей, коли втрачається та виснажується внутрішній потенціал регіонів, або держави. Тобто ми намагаємось зняти симптоми, а не знищити джерело виникнення проблеми.

На нашу думку, необхідно підіймати питання щодо активізації внутрішніх можливостей кожної окремої території, виявлення потенціалів регіонів шляхом введення в дію мотиваційних механізмів. Таким чином, важливим завданням на сьогоднішній день є розробка та введення в дію стимулюючих заходів, що спонукатимуть регіони, та країну в цілому, до сталого енергоефективного розвитку.

Постановка задачі. Дослідження теоретичних аспектів мотиваційної системи стосовно стимулювання сталого енергоефективного розвитку.

Результати. Мотивація, у широкому розумінні, є різновид управлінської діяльності, що забезпечує спонукання до певних ефективних дій, які призводять до досягнення цілей перед кожним членом організації, та самої організації в цілому. Відповідно мотиваційний механізм - сукупність зовнішніх і внутрішніх умов, які зацікавлюють людину у здійсненні певної економічної діяльності з метою задоволення потреб і реалізації інтересів [5].

Розглянувши та проаналізувавши ряд економічних теорій, які пов'язані з мотивуванням, співвіднесемо їх із стимулюванням сталого енергоефективного розвитку. (див. табл..1) [5,6].

Таблиця 1 – Характеристика деяких теорій мотивування в контексті стимулювання сталого енергоефективного розвитку.

Теорія мотивації	Зміст теорії мотивації	Зміст теорії мотивації з позиції сталого енергоефективного розвитку
Теорія драйвів К. Халла	Поведінка людини, підтримана яким-небудь стимулом (матеріальним чи моральним) досить міцно закріплюється в її психіці, внаслідок чого людина діє за певними шаблонами	Використання механізмів очікування чи заміщення недостатнього стимулу іншим (драйви) у енергоекономічній та виробничій системі.
Теорія очікувань В. Врума	Людина спрямовує свої зусилля на досягненні якої-небудь мети в тій мірі, в якій оцінює ймовірність винагороди за неї	Виконання схеми «стимули → сталий розвиток → енергооптимальність використання ресурсів → одержання благ для країни та на місцях → прагнення до сталого розвитку».
Теорія справедливості С. Адамса	Працівники підприємства зіставляють свої винагороди із затраченими зусиллями та з винагородами інших працівників, які виконують аналогічну роботу.	Необхідно поставити регіони, всі енергозалежні установи в рівні умови. Проте для досягнення сталого розвитку необхідно використовувати різні підходи, методи та інструменти, але використання їх повинно бути справедливим для всіх.

Висновки. Зрозуміло, що проблема підвищення енергоефективності виробництва в Україні є комплексною проблемою, котра впливає на економіку країни, екологічну ситуацію в державі, соціальний настрій. На наш погляд, вирішення цієї проблеми полягає у комплексному та макроекономічному введенню в дію мотиваційних механізмів стимулювання сталого енергоефективного розвитку, на рівні територій, підприємства, інших суб'єктів господарювання та

населення з використанням, у тому числі, економічних методів та показників, що найбільш відповідають умовам ринкової економіки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білорус О.Г. Глобальна перспектива і сталий розвиток: (Системні маркетинг. досл.) / О.Г. Білорус, Ю.М. Мацейко. – К.: МАУП, 2005. – 492 с.: іл. – Бібліогр.: с. 474–491.
2. Борщук Є. М. Основи теорії стійкого розвитку еколого-економічних систем: [монографія] / Є. М. Борщук. – Львів: Растр-7, 2007. – 435 с.: іл.
3. Данилишин Б. М. Устойчивое развитие в системе природно-ресурсных ограничений. / Данилишин Б. М., Шостак Л. Б. – К.: СОПС України НАНУ, 1999. – 367с.: іл. – 36, библиогр: ист. 257.
4. Закон України “Про стимулювання розвитку регіонів” від 08.09.2005 р. № 2850-IV [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Менеджмент: теорія і практика: Навч. посіб./ Ред. О.М. Романенко. – К.: Атака, 2007 – 584 с.
6. Гірняк О.М. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. / Гірняк О.М., Лазановський П.П. – К.: “Магнолія плюс”, Львів: “Новий світ–2000”, 2003. – 336 с